

Unika byggnader kan bli bevarade



Stina Johansson, Ellen Andersson, Robert Eriksson, Johan Olsson Thor och Mats Andersson har alla arbetet med projektet Lisselgården. Därifrån har tagit reda på gamla tapeter och visar att gården är mycket gammal.

FOTO: ROLAND ENGVALL

Gamla byggnader som bör bevaras

BORLÄNGE Lisselgården i Forssa och gamla stationshuset i Ornäs är två byggnader som verkligen är på fallrepet. Om dessa ska "räddas" måste de omedelbart både flyttas och rustas upp.

– Det är verkligen akut, säger stadsarkitekt Arne Ludvigsson om dessa byggnader.

Ett antal högskolestuderande ungdomar i Borlänge gjort under två månaders tid arbetat med ett byggnadsprojekt. De går alla en treårig utbildning som byggnadsingenjör på Högskolan. Nu har de fått ta sig an sex olika byggprojekt för att avgöra om dessa ska rivas eller användas. De studerar alla inom ämnet Byggnadsteknik.

– Det har varit tidskrävande men jätteroligt, säger Ellen Andersson som arbetat med Lisselgården.

Den finns intill Forssa klackskolan och har 150 år på nacken. Ett tag användes den i skolundervisningen och var även lokal för amatörkonstnärer. De sista åren

har den bara stått och förfallit.

– Vi vill flytta den till Tälmbäcken, säger Stina Johansson, som själv kommer därifrån och skulle nu få en fin gammal gård där.

Även gamla stationshuset i Ornäs är gammalt och nerslitet. Det ägs av Trafikverket som vill riva fastigheten. Den står mycket nära järnvägen och måste flyttas om den ska finnas kvar som bostad i någon form. Förslaget är att flytta den en bit bort från spåret. Axel Kumelin ritade huset kring 1870-talet som ett stationshus och bostad.

I Torsång finns en gammal skola som studenterna också tittat lite närmare på. Den bör rustas samt lyftas upp på en högre grund för att klara översvämningar. Vidare bör biblioteket och skolverkensamheten byta plats och bostäder inredas på övervåningen där biblioteket blir på nedre botten.

Mitt emot Västra Porten ligger Metallhuset. Det vill studenterna i sin grupp ock-

så bevara. En förutsättning är att huset lyfts upp en bit. Sedan vägen byggts ut intill huset har huset hamnat en bit ner i marken. Grunden ligger i dag på trottoaren.

En annan klassisk byggnad är Gamla Bruket inne på Kvarnsvedens Pappersbruk. Det flyttades dit efter Stockholmsutställningen 1897 och transporterades i delar på järnväg till Borlänge. Nu vill KP bli av med byggnaden, som en gång ritades av Ferdinand Boberg. Hela hallen är på imponerande 9 000 kvadratmeter. En tänkbar plats är vid intill Hagakyrkan utmed järnvägen.

En annan byggnad som kan bli någonting extra är Pransesgårdens uthus. De är gamla och nerslitna men stora och imponerande. Här föreslår studenterna att man kan göra en samlingsplats att träffas, fika och att alla ska kunna få tillgång till den.

Ledare för det här projektarbetet var professor Tina Wik, som framhåller studenterna som gjort ett or-

dentligt bra grundarbete. Utan att tänka på kostnader för upprustning eller flytt har de fått spåna fritt.

Stadsarkitekt Arne Ludvigsson var också nöjd med arbetet. Nu är det upp till politikerna att bestämma sig. Ett bra underlag finns.

Samtidigt kan konstateras att just den här utbildningen till högskoleingenjörer inom byggnadsteknik och maskinteknik som bedrivs i Högskolan Borlänge ligger i topp i hela Sverige. Det konstaterar Universitetskanslersämbetet i en nyligen gjord undersökning.

Just de här studenterna har studerat byggnadsteknik och avslutar sina tre års utbildning i vår. Förutsättningarna att få arbete är goda eftersom de får högsta betyg på utbildningen.

För kommunens politiker finns nu ett bra material om vilka byggnader man ska satsa på att bevara.



Reporter
Roland Engvall
023-475 55
roland.engvall@daldem.se



Pransesgården är en av de få riktigt gamla gårdarna i Borlänge.



Torsångs skola föreslås också rustas upp samt lyftas upp för att klara översvämningar.



Lisselgården består av två fastigheter och är också mycket nedgången.



Stationshuset i Ornäs måste omedelbart flyttas och rustas om det ska finnas kvar.